

بیانیه گام دوم
جامعه الزهراء
ع.ا.ه

در راستای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ

حضرت امام رحمة الله عليه :

اکنون بحمد الله تعالى موسسه‌ای [جامعة الزهراء] در شهر
مقدس قم شهر علم و جهاد برای تعلیم و تربیت بانوان محترم
در دست ساختمان است و امید است با کوشش علمای اعلام
و مدرسین حوزه علمیه قم (دامت برکاتهم) این مقصد اسلامی
جامه عمل بپوشد و در رشد فکری و شکوفا شدن دانش
اسلامی بانوان قدم موثری باشد.

بخشی از حکم تعیین اعضای هیات مؤسس

۳۱ مرداد ۱۳۶۳/ ۲۴ ذی القعدة ۱۴۰۴

رهبر معظم انقلاب علیه السلام :

سال‌هاست که بنده مایل بودم و در ذهنم می‌گذشته که با مجموعه جامعه الزّهرا یک دیدار و ملاقاتی داشته باشم که تا کنون پیش نیامده بود؛ حالا هم این مقدار هم مغتنم است.

جامعه الزّهرایک پدیده است؛ یک پدیده بی‌نظیر در واقع و فکر

تشکیل یک حوزه ویژه دختران و تربیت دینی و حوزوی اینها فکر خیلی مهمی بوده که خب بحمد الله از طرف امام روح الله و کسانی که ایشان تأیید کردند این کار انجام گرفت، بعد هم افراد متعددی دنبال کردند، در این زمینه چه برادران و چه خواهران تلاش کردند و جامعه الزّهرارا به یک نقطه مطلوبی به یک معنا - نمی‌گویم صددرصد لکن قابل قبولی - رساندند.

(بیانات در دیدار جمعی از اعضای جامعه الزهراء علیه السلام، ۱۴۰۳/۰۸/۳۰)

فهرست

۱.....	ورود جامعة الزهراء (ع) به گام دوم تحول و پیشرفت
۲.....	تأسیس جامعة الزهراء (ع)، آغازگر عصر جدید علم و معرفت دینی برای بانوان
۱.....	۱. جایگاه زن پیش از انقلاب، متأثر از نگاه غرب به زن
۲.....	۲. جامعة الزهراء (ع)، ایده‌ای برخاسته از نگاه تمدنی امام خمینی (ع)
۳.....	۳. تکامل جامعة الزهراء (ع) با حمایت‌های بی‌بدیل رهبر معظم انقلاب اسلامی (ع)
۴.....	دستاوردها و برکات جامعة الزهراء (ع)
۴.....	تربیت مبلغان، اساتید و پژوهشگران تأثیرگذار در سطح ملی و فراملی
۴.....	نقش‌آفرینی دانش‌آموختگان در مناصب علمی، مدیریتی و اجتماعی
۴.....	تولید و نشر دانش و اندیشه دینی و معارف اهل بیت (ع)
۵.....	تبلیغ و نشر معارف اسلامی
۶.....	ایجاد فرصت‌های متنوع آموزشی
۷.....	تأثیرگذاری فکری و فرهنگی در جوامع اسلامی با پذیرش بانوان از ده‌ها کشور
۷.....	توسعه زیرساخت‌های علمی و فرهنگی برای بانوان
۹.....	تحول و پیشرفت در گام دوم و آینده مطلوب جامعة الزهراء (ع)
۹.....	تحول در حوزه‌های علمیه و نسبت جامعة الزهراء (ع) با آن
۹.....	مدیریت «تحول» در جامعة الزهراء (ع) کلید تحقق گام دوم
۱۰.....	نقش‌آفرینان تحول و پیشرفت در جامعة الزهراء (ع)
۱۱.....	بایسته‌ها و الزامات تحول در جامعة الزهراء (ع)
۱۲.....	تحول و پیشرفت و آینده مطلوب در عرصه تعلیم و تربیت
۱۶.....	تحول و پیشرفت و آینده مطلوب در عرصه پژوهش
۱۸.....	تحول و پیشرفت و آینده مطلوب در عرصه تبلیغ و فرهنگ دینی
۱۹.....	تحول و پیشرفت و آینده مطلوب در نظام مدیریت و پشتیبانی
۲۰.....	نقش حوزه‌های علمیه و جامعة الزهراء (ع) در تقویت پیوند مردم با ولایت فقیه
۲۰.....	الگوی سوم زن مسلمان و سبک زندگی اسلامی با تأکید بر نقش بانوان
۲۱.....	ضرورت تعامل و همکاری حوزه و دانشگاه و نقش جامعة الزهراء (ع) در آن
۲۲.....	سخن پایانی

«الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطاهرين سيما فاطمة الزهرا سيدة نساء العالمين وعلى ابنها بقية الله الاعظم ارواحنا لمقدمه الفداء»

ورود جامعه الزهراء (ع) به گام دوم تحول و پیشرفت

جامعه الزهراء (ع) در حالی چهلمین سال تأسیس خود را پشت سر می‌گذارد و قدم به دهه پنجم حیات خود می‌نهد که سعی دارد با رویکردی تحول‌خواه و آینده‌نگر، رسالت خود را در مسیر تحقق تمدن نوین اسلامی و زمینه‌سازی ظهور خورشید ولایت به انجام رساند. اینک جامعه الزهراء (ع) با صدور «بیانیه گام دوم» خطاب به مسلمانان، به‌ویژه بانوان فرهیخته، یکایک اعضای خانواده بزرگ جامعه الزهراء (ع) و همچنین مسئولین نظام اسلامی، آغاز فصل جدیدی برای حیات طيبة این پدیده بی‌ظیر را اعلام می‌دارد.

تحول و پیشرفت در گام دوم، نه یک حرکت گسسته از گذشته، بلکه تداوم تکامل‌یافته آن بر اساس ارزش‌های اصیل حوزوی است که جامعه الزهراء (ع) به حفظ و بالندگی آنها در مسیر تحقق تمدن نوین اسلامی برای هدایت جوامع بشری باور دارد. این مسیر زمانی کامل خواهد شد که علم، ایمان و عمل صالح در هم تنیده شوند و حوزه علمیه به عنوان نهادی تمدن‌ساز، میان دانش دینی و پاسخ به نیازهای نظام اسلامی در عرصه حکمرانی و جوامع بشری پیوند برقرار کند. این حرکت مستلزم آرمان‌خواهی واقع‌بینانه، تکلیف‌گرایی مجاهدانه مبتنی بر فرهنگ عاشورا و مهدویت، فهم و پیاده‌سازی اندیشه‌های امام خمینی (ع) و رهبر معظم انقلاب اسلامی (ع) و استفاده از رهنمودهای مراجع عظام تقلید است.

جامعه الزهراء (ع) در این نقطه عطف تاریخی با توکل به خداوند متعال و توسل به اهل بیت (ع)، بهره‌مندی از دستاوردهای گذشته، با رویکردی امیدبخش و آینده‌نگرانه و تکیه بر سرمایه عظیم انسانی خود، گام دوم تحول و پیشرفت را آغاز می‌کند.

تأسیس جامعة الزهراء (ع)، آغازگر عصر جدید علم و معرفت دینی برای بانوان

۱. جایگاه زن پیش از انقلاب، متأثر از نگاه غرب به زن

زنان ایران همواره در صیانت از ارزش های اسلامی و حریم خانواده نقش آفرین بوده اند، اما جریان غالب در نظام طاغوتی، سعی در دور ساختن آنان از هویت اصیل دینی و فرهنگی شان داشت. سیاست گذاری های فرهنگی پیش از انقلاب، زن را در قالبی که از فرهنگ غربی اقتباس شده بود، تعریف می کرد و نقش او را در حوزه های اجتماعی و اقتصادی، با نگاهی ابزاری و مصرف گرایانه محدود می ساخت. در آن دوران، زمینه های کسب معارف برای بانوان در حوزه علوم اسلامی و دستیابی به منابع غنی دینی بسیار محدود بود.

۲. جامعة الزهراء (ع)، ایده ای برخاسته از نگاه تمدنی امام خمینی (ع)

با پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار نظام جمهوری اسلامی، یکی از تحولات بنیادین، توجه ویژه به جایگاه زنان و نقش آفرینی آنان در عرصه های دینی، علمی و اجتماعی بود. حوزه علمیه خواهران جامعة الزهراء (ع) به پشتوانه تلاش های علمای اعلام با هدف تربیت روشمند و متمرکز بانوان فرهیخته، مذهب و آشنا به مبانی ناب اسلامی در ۳۱ مرداد ۱۳۶۳ به فرمان بنیان گذار کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ع) در شهر مقدس قم و در جوار حرم کریمه اهل بیت (ع) تأسیس شد.

ضرورت حضور بانوان در میدان علم و تبلیغ دینی و نقش آنان در تحقق تمدن اسلامی، موجب صدور حکم امام راحل عظیم الشأن (ع) مبنی بر تجمیع مکاتب خواهران در یک نهاد رسمی با نام جامعة الزهراء (ع) گردید. تدبیر و حمایت های معظم له نشان از عمق و دقت نظر قابل توجهی است که ایجاد وحدت رویه و انسجام بخشی هدفمند و روشمند در مسیر تحصیل و رشد بانوان حوزوی از زمره آن است.

شکل گیری جامعة الزهراء (ع) نقطه عطفی در تاریخ علم و معرفت اسلامی برای بانوان بود که به آنان این امکان را داد تا به صورت منسجم و سازمان یافته در حوزه های علوم اسلامی به تحصیل، تحقیق و تبلیغ دین بپردازند.

۳. تکامل جامعه الزهراء علیها السلام با حمایت‌های بی‌بدیل رهبر معظم انقلاب اسلامی علیه السلام

مسیر تکامل جامعه الزهراء علیها السلام در عرصه‌های علمی، فرهنگی و تبلیغی در گستره ملی و بین‌المللی با هدایت‌ها و حمایت‌های ویژه رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله خامنه‌ای علیه السلام و با نگاه تمدنی و راهبردی ایشان ادامه یافت. اینک جامعه الزهراء علیها السلام توانسته است جایگاه خود را در سطح ملی و بین‌المللی تثبیت کند و بر اساس برنامه‌ریزی راهبردی و سازمان‌دهی، ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی، گسترش فعالیت‌های فرهنگی - تبلیغی و تقویت ارتباط با نهادهای علمی، به مرکز علمی - حوزوی مهم و اثرگذاری در جهان اسلام تبدیل شود.

رهنمودهای مراجع عظام تقلید و حمایت‌های علمی و معنوی علمای اعلام نیز همواره پشتوانه‌ای محکم برای پیشرفت جامعه الزهراء علیها السلام بوده و مسیر حرکت این مجموعه را در راستای تحقق اهداف والای آن هموار ساخته است.

دستاوردها و برکات جامعة الزهراء علیه السلام

در مسیر رشد و تحول، همواره فاصله‌ای میان «بایدها» و «واقعیت‌ها» وجود دارد که جامعة الزهراء علیه السلام نیز با آن روبه‌رو بوده است. نگاهی به دستاوردها و برکات این مؤسسه دینی در طول چهار دهه گذشته، گواه تلاش بی‌وقفه برای کاهش این فاصله در مسیر تحقق آرمان‌های بلند اسلامی است.

تربیت مبلغان، اساتید و پژوهشگران تأثیرگذار در سطح ملی و فراملی

جامعة الزهراء علیه السلام از بدو تأسیس تاکنون، رسالت خود را در پرورش بانوان فاضل، آگاه، متعهد، متخلق و متخصص در ابعاد علمی، تربیتی و مهارتی دنبال کرده است. تربیت مبلغان در زمینه‌های پاسخ به سؤالات دینی و اعتقادی، مربیان پرورشی، مربیان قرآنی، فعالان رسانه و فضای مجازی و کنشگران فرهنگی در گستره ملی و بین‌المللی از جمله افتخارات این نهاد عظیم است.

تربیت صدها استاد در رشته‌های گوناگون برای مدارس علمیه خواهران و دیگر مراکز علمی داخل و خارج کشور و تربیت پژوهشگران در زمینه‌های مختلف علوم اسلامی نیز از دیگر دستاوردهای درخشان جامعة الزهراء علیه السلام است.

نقش‌آفرینی دانش‌آموختگان در مناصب علمی، مدیریتی و اجتماعی

یکی دیگر از جلوه‌های تأثیرگذاری جامعة الزهراء علیه السلام، حضور دانش‌آموختگان در مناصب گوناگون است. بسیاری از اساتید و مدیران حوزه‌های علمیه خواهران در سراسر کشور و مدارس و مراکز علمی برخی از کشورها، فارغ‌التحصیلان این مجموعه هستند و در تربیت نسل جدید بانوان فرهیخته نقش بسزایی دارند. همچنین تعدادی از دانش‌آموختگان این مجموعه در آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها، مناصب دولتی و غیر دولتی و مراکز پژوهشی ایفای نقش می‌کنند.

تولید و نشر دانش و اندیشه دینی و معارف اهل بیت علیه السلام

این نهاد علمی با تکیه بر ظرفیت اساتید و پژوهشگران توانمند، گام‌های مؤثری در مسیر

تولید و نشر علوم اسلامی برداشته و به مرکزی مهم در حوزه اندیشه دینی تبدیل شده است. تولید و انتشار کتاب‌ها و نشریه‌های تخصصی، مقاله‌های علمی - پژوهشی، پایان‌نامه‌ها و رساله‌های علمی در موضوعات فقه، اصول، تفسیر، فلسفه، کلام، ادبیات عرب، تاریخ اسلام، تربیت دینی و مطالعات زن و خانواده، از دستاوردهای پژوهشی این نهاد فرهیخته است.

در عصر حاضر، نقش آفرینی عالمانه در فضای مجازی و رسانه‌های دیجیتال نیز یکی از ضرورت‌های تبلیغ و نشر معارف دینی است. جامعة الزهراء ع با درک اهمیت این فضا، علاوه بر تألیف و نشر مکتوب، به تولید محتوای دینی متناسب با نیازهای روز جامعه در قالب‌های متنوع رسانه‌ای پرداخته است. تولید محتوای علمی و تبلیغی برای رسانه‌های عمومی، تخصصی و فضای مجازی و مشارکت فعال در شبکه‌های اجتماعی، از جمله اقداماتی است که در راستای گفتمان‌سازی اسلامی و پاسخ‌گویی به نیازهای فکری و معرفتی جامعه صورت گرفته است.

تبلیغ و نشر معارف اسلامی

جامعة الزهراء ع با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، انسانی و فناورانه، تلاش کرده است تا فعالیت‌های تبلیغی را به صورت گسترده و متناسب با تحولات اجتماعی و نیازهای روز جامعه توسعه دهد و پاسخ‌گوی نیازهای دینی بانوان در سطح ملی و بین‌المللی باشد.

محورهای اصلی فعالیت‌های تبلیغی جامعة الزهراء ع عبارت است از:

- برگزاری دوره‌های تربیت مربی و دانش‌افزایی و مهارت‌افزایی قرآنی و حدیثی، راه‌اندازی دارالقرآن‌ها، فعال‌سازی پایگاه‌های قرآنی مساجد، تربیت حافظان، قاریان و فعالان قرآنی و حدیثی؛
- پاسخ‌گویی تخصصی و سازمان‌یافته به سؤالات شرعی و اعتقادی بانوان با استفاده از روش‌های تلفنی، مکتوب، برخط و برون خط به همراه برگزاری دوره‌های تربیت پاسخ‌گو؛
- جذب، توان‌سنجی، مهارت‌افزایی، معرفی مبلغان به نهادها و اعزام به مناطق مختلف

داخل و خارج از کشور در مناسبت ها و رویدادهای دینی، فرهنگی و انقلابی؛
- برگزاری دوره های تربیت مبلغ تخصصی در عرصه های خاص مانند کودک و
نوجوان، عفاف و حجاب، امر به معروف و نهی از منکر، جمعیت و فرزندآوری،
تبلیغ بین الملل، تبلیغ ناشنویان و اعزام مبلغان تخصصی به مساجد، مدارس،
دانشگاه ها و مراکز فرهنگی و رسانه ای؛
- برگزاری نشست ها و وبینارهای برخط فرهنگی تبلیغی و تولید و نشر محتوای
دینی در قالب صوتی و تصویری، مقالات علمی، پویانمایی های آموزشی و
برنامه های زنده در رسانه ها و فضای مجازی.

ایجاد فرصت های متنوع آموزشی

جامعة الزهراء (ع) با هدف فراهم سازی زمینه های گسترده برای تحصیل بانوان علاقه مند به
علوم اسلامی، اقدام به ایجاد فرصت های متنوع تحصیلی کرده است. این مجموعه با در
نظر گرفتن نیازهای مختلف طلاب از سراسر جهان، شرایطی را مهیا ساخته است که بانوان
بتوانند با توجه به شرایط فردی، سطح علمی و اهداف آموزشی خود در رشته ها و گرایش های
متنوع و دوره های مناسب ثبت نام کنند و به تحصیل بپردازند. این فرصت های تحصیلی
نه تنها شامل برنامه های رسمی حوزوی است، بلکه با طراحی دوره های متنوع و منعطف،
امکان آموزش های تکمیلی، مهارتی و تخصصی را نیز فراهم آورده است.

تنوع و انعطاف در برنامه آموزشی رسمی

جامعة الزهراء (ع) در ایجاد تنوع و انعطاف در برنامه آموزشی پیشگام است و امکان
تحصیل علوم دینی را برای طیف وسیعی از بانوان با شرایط مختلف فراهم می سازد.
این تنوع شامل برنامه های حضوری به صورت تمام وقت و نیمه وقت در صبح و عصر،
غیر حضوری و مجازی است که به طلاب و حتی فارغ التحصیلان دانشگاه اجازه
می دهد متناسب با شرایط زندگی، مسیر تحصیل خود را در جامعة الزهراء (ع) انتخاب
کنند. علاوه بر این، ارائه برنامه های آموزشی در سطوح مقدماتی، تکمیلی و عالی، زمینه
را برای رشد تدریجی و برنامه ریزی شده طلاب در مسیر علمی شان مهیا کرده است.

آموزش‌های قرآنی و جایگاه ویژه آن در جامعة الزهراء ع

از اولین رشته‌های تخصصی ایجاد شده در جامعة الزهراء ع، رشته تفسیر و علوم قرآن است که بیشترین دانش‌آموختگان در تحصیلات تکمیلی را به خود اختصاص داده است. دوره‌های تخصصی قرآنی نیز با هدف تربیت حافظان، قاریان و مفسران قرآن کریم طراحی شده است و از سطح آموزش‌های عمومی و روخوانی قرآن تا حفظ، تجوید، قرائت، تفسیر و تدبر در قرآن را شامل می‌شود که ثمره آن تربیت صدها طلبه مسلط بر معارف قرآنی و حافظ قرآن است.

دوره‌های کوتاه‌مدت

جامعة الزهراء ع در راستای پاسخ‌گویی به نیاز علاقه‌مندان به معارف اسلامی که امکان بهره‌مندی از آموزش‌های رسمی را ندارند پیشگام در طراحی و اجرای دوره‌های کوتاه‌مدت معارف اسلامی متناسب با نیاز مخاطبان به‌ویژه از سایر کشورها بوده است. برگزاری دوره‌های تخصصی کوتاه‌مدت برای توانمندسازی بیشتر طلاب و دانش‌آموختگان در عرصه‌های تبلیغ، پاسخ‌گویی به سؤالات دینی، مشاوره، پژوهش، ترجمه، تدریس، تدوین متون درسی از دیگر فعالیت‌های جامعة الزهراء ع است.

تأثیرگذاری فکری و فرهنگی در جوامع اسلامی با پذیرش بانوان از ده‌ها کشور

پذیرش بانوان مشتاق و مستعد از کشورهای مختلف از همان ابتدای سال‌های تأسیس جامعة الزهراء ع و تعلیم و تربیت آنان، زمینه ترویج و نشر معارف اسلامی در کشورهای مختلف را فراهم آورده است. طلاب غیر ایرانی این مرکز علمی در هدایت فکری و فرهنگی جوامع اسلامی اثرگذار بوده و پیام‌رسان اسلام ناب محمدی ع شده‌اند.

توسعه زیرساخت‌های علمی و فرهنگی برای بانوان

از دیگر اقداماتی که جامعة الزهراء ع با هدف الگوسازی، حمایت از تحصیل، ایجاد نشاط و سلامت و ارتقای علمی و فرهنگی بانوان انجام داده است، توسعه زیرساخت‌های متنوع در حوزه‌های آموزشی، رفاهی و فرهنگی از جمله مرکز بین‌المللی

آموزش زبان فارسی، مرکز رشد و آموزش های آزاد، مجموعه خوابگاهی وسیع و مجهز، مهد کودک کم نظیر، مجتمع آموزشی تربیتی هدی از پیش دبستانی تا متوسطه در تمامی رشته ها در قم و دبیرستان های معارف اسلامی در برخی شهرستان ها، دانشکده الهیات و معارف اسلامی هدی مختص بانوان و مجموعه فرهنگی ورزشی شهیده فهیمه سیاری با فضاهای ورزشی استاندارد و چند منظوره ویژه بانوان است. ایجاد چنین زیرساخت هایی به جامعه الزهراء (ع) امکان می دهد که بانوان را در یک مسیر علمی - تربیتی منسجم، از سنین پایین تا مراحل تخصصی علمی و پژوهشی، رشد دهد و برای نقش آفرینی در جامعه آماده کند.

تحول و پیشرفت در گام دوم و آینده مطلوب جامعة الزهراء علیه السلام

تحول در حوزه‌های علمیه و نسبت جامعة الزهراء علیه السلام با آن

تحول به معنای دگرگونی اساسی در نگرش‌ها، ساختارها و فرآیندهای موجود در انطباق با نیازهای متغیر جامعه برای بهبود عملکرد، افزایش اثربخشی و تحقق اهداف است. تحول در حوزه‌های علمیه یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است که باید با مدیریت صحیح و همه‌جانبه در عین حفظ اصول و مبانی اصیل، منجر به بهره‌گیری از روش‌های نوین در عرصه‌های تعلیم و تربیت، پژوهش و تبلیغ، استفاده از فناوری‌های جدید، گسترش رشته‌ها متناسب با نیازهای روز و بروزرسانی متون و منابع آموزشی شود تا حوزه‌های علمیه بتوانند نقش مؤثرتری در نشر معارف اسلامی، حاکمیت دینی، پیشرفت نظام اسلامی و هدایت جوامع بشری ایفا کنند.

حوزه‌های علمیه باید با تکیه بر مبانی قرآنی و حدیثی و استفاده از ظرفیت‌های نوآورانه و روش‌های اجتهادی پویا به تربیت نیروهای خبره و تولید علوم انسانی اسلامی اهتمام داشته باشند تا از این طریق تقویت‌کننده پایه‌های فکری نظام اسلامی و زمینه‌ساز تمدن نوین اسلامی باشند. در این میان، تعمیق پیوند با ولایت و پشتیبانی از نظام اسلامی، تضمین‌کننده مسیر صحیح پیشرفت است و موجب حرکت به سوی آینده‌ای روشن خواهد شد. جامعة الزهراء علیه السلام نیز بالبیك به فرمان رهبر معظم انقلاب اسلامی ﷺ پیرامون تحول در حوزه‌های علمیه، تمام ظرفیت‌های درونی و تعاملی خود را به کار خواهد گرفت تا به لطف الهی بتواند ضمن ارائه جلوه‌ها و نمونه‌های شایسته‌ای از تحقق آن، در این مسیر پیشگام و الگو باشد.

مدیریت «تحول» در جامعة الزهراء علیه السلام کلید تحقق گام دوم

مدیریت تحول در مجموعه عظیم و فرهیخته جامعة الزهراء علیه السلام باید با رویکردی کلان، ساختاری، مسئله‌محور و راهبردی، منجر به ایجاد تغییرات پایدار در نظام علمی، تربیتی، فرهنگی، تبلیغی و مدیریتی گردد. آگاهی از زمانه و نیازهای جدید طلاب و سایر مخاطبان، شناخت فرصت‌ها و چالش‌های پیش رو، بهره‌گیری از ظرفیت‌های نوین علمی و فناوری و مدیریت راهبردی و هم‌افزاییان نقش‌آفرینان، عوامل کلیدی در مسیر تحول خواهد بود.

به سهم خود در جامعة الزهراء (ع) تلاش کرده ایم، براساس منویات رهبر معظم انقلاب اسلامی (ع) در مورد بایسته های تحول در حوزه های علمیه گام برداریم. در این راستا سند راهبردی و برنامه پنج ساله برای تحول در جامعة الزهراء (ع) ترسیم شده است. مبتنی بر آن، مستندسازی و حرکت به سمت بهبود فرایندها و بازنگری در ساختار، دریافت مجوز و ارتقای پژوهشکده به پژوهشگاه مطالعات اسلامی و تأسیس اندیشکده انجام شده است. توجه ویژه به آموزش های آزاد و کوتاه مدت و دریافت مجوز مرکز نوآوری با هدف کارآمدی و اثربخشی بیشتر طلاب در اجتماع، برگزاری سلسله رویدادهای فصلی، توسعه کانون های استانی، ایجاد تشکل طلاب و اساتید زبان دان، شروع آینده نگاری در جامعة الزهراء (ع) در قالب رویداد مدیران، اساتید و طلاب از جمله اقدامات تحول گرایانه در سنوات اخیر بوده است.

نقش آفرینان تحول و پیشرفت در جامعة الزهراء (ع)

۱. سیاست گذاران و مدیران

سیاست گذاران و مدیران جامعة الزهراء (ع)، مسئولیت اصلی طراحی و هدایت مسیر تحول و پیشرفت را بر عهده دارند. این تحول باید بر اساس آینده نگری و آینده نگاری، بازطراحی نظام های تعلیم و تربیت، پژوهش، تبلیغ و فرهنگ و مدیریت و پشتیبانی، ایجاد و بهره برداری از ساختارها، روش ها و فناوری های نوین، مدیریت دانش و یادگیری مستمر، بهبود فرهنگ سازمانی و نظام هنجاری، تعهد به کار جمعی و شبکه ای و حمایت از نوآوری ها در عرصه های مختلف باشد.

۲. اساتید، محور تعلیم و تربیت مؤثر

اساتید در تربیت طلاب موفق و کارآمد، جایگاه ویژه و نقش محوری دارند و باید برای جذب، ارتقا و حمایت شایسته از آنان برنامه ریزی و اقدام متناسب صورت گیرد. اساتید باید ابعاد آموزشی، پژوهشی و تربیتی توانمند و کارآمد باشند. شاه کلید کارآمدی تعلیم و ترکیه این است که طلاب، نور علم، اخلاص و تقوا را در کردار و گفتار اساتید درک کنند. استاد باید نیازهای آموزشی، پژوهشی، تربیتی، اعتقادی،

اخلاقی و عاطفی طلاب را به صورت جامع و متوازن برآورده نماید و نقش طلبه را از یک دریافت کننده صرف اطلاعات، به یک یادگیرنده و مشارکت کننده فعال تغییر دهد. تسلط بر دانش روزآمد، شیوه های نوین تدریس و پژوهش، مهارت های مشاوره، روش های پرورش تفکر انتقادی و قدرت تحلیل مسائل سیاسی لازمه اثربخشی استاد است.

۳. طلاب و دانش آموختگان جامعه الزهراء ع

طلاب و دانش آموختگان باید نقش کلیدی خود را در تحول حوزه، پشتیبانی از نظام اسلامی در مسیر پیشرفت و تحقق تمدن نوین اسلامی ایفا کنند. بدین منظور طلاب باید با الگوگیری از سبک زندگی حضرت زهرا ع در تقویت تزکیه نفس و پاک دامن، کسب علم و معرفت، ایجاد تعادل بین وظایف خانوادگی، تحصیلی و اجتماعی، جهاد و ایستادگی، تفکر اجتهادی، کسب قدرت تحلیل مسائل روز، تبلیغ و نشر معارف دینی و برقراری ارتباطات مؤثر و کار جمعی کوشا باشند.

بایسته ها و الزامات تحول در جامعه الزهراء ع

ایجاد نگرش صحیح به تحول، مدیریت اندیشه ها و سلايق گوناگون، طراحی الگوی تحول و برنامه ریزی مناسب، تولید محتوای مورد نیاز و تقویت هم گرایی، هم افزایی و کار جمعی و شبکه ای میان اساتید، طلاب، مسئولان و نهادهای علمی و فرهنگی، نقش کلیدی در تحول و پیشرفت و ارتقای سطح تأثیرگذاری جامعه الزهراء ع ایفا می کند. همچنین حمایت جدی از فعالیت های پژوهشی در راستای تقویت ظرفیت های حوزه های علمیه در تولید فکر و نظریه پردازی تمدنی و حمایت مادی و معنوی از فعالیت های تبلیغی به منظور تبیین و ترویج معارف اسلامی و تعالی بخشی فردی، خانوادگی و اجتماعی مبتنی بر مبانی دینی از دیگر بایسته های تحول است.

تحول و پیشرفت و آینده مطلوب در عرصه تعلیم و تربیت

تحول در نظام تربیتی

هدف نظام تربیتی جامعۀ الزهراء (عج) تربیت بانوان دارای هویت طلبگی است که در کنار پایبندی به اصول اخلاقی، عبادی و معنوی مانند تقوا، اخلاص و تواضع، توانمند در مدیریت هم‌زمان نقش‌های خانوادگی و اجتماعی، متعهد به تربیت اسلامی نسل آینده، مسئولیت‌پذیر در عرصه‌های علمی، تبلیغی و اجتماعی و الگوی عملی حجاب و عفاف باشند.

تربیت طلبه تراز مستلزم طراحی و اجرای برنامه‌های تربیتی جامع برای اساتید و کارکنان است. وجود اساتید و کارکنان فرهیخته، خودساخته، متواضع، دارای سعه صدر، عدالت‌محور، انعطاف‌پذیر و قانون‌مدار، متعهد به انس با طلاب و ارتباط چهره به چهره با ایشان، نقش محوری در تربیت طلبه دارد.

نظام تربیتی مطلوب پویا، جامع و متوازن، نظامی است برگرفته از معارف قرآنی و حدیثی و الگوگرفته از سیره اهل بیت (ع). برنامه‌های تهذیبی باید علاوه بر برگزاری درس اخلاق توسط اساتید مبرز، در قالب تجربه‌های زیسته طلاب، تربیت در بستر مسئولیت‌های اجتماعی و مشارکت فعال در مسائل امت اسلامی اجرا شود. این مهم باید از طریق نظام تربیت فردی و مربی‌محور محقق شود تا هر طلبه تحت نظارت و راهنمایی استاد راهبر، برنامه‌ای شخصی‌سازی شده برای رشد معنوی و تهذیب خود داشته باشد و در این مسیر به تعالی تربیتی دست یابد. غنی‌سازی متون درسی با رویکرد تربیتی، برنامه‌های مشارکتی اخلاق‌محور، تمرین سبک زندگی اسلامی و قرار گرفتن در فضاهای تربیتی عملی (مانند فعالیت‌های تبلیغی، جهادی و اجتماعی) از جمله راه‌کارهای مهم در ایجاد تحول در امور تربیتی طلاب است.

تحول در نظام آموزشی رسمی

تحول در نظام آموزشی جامعۀ الزهراء (عج) مستلزم بهره‌گیری از الگوهای جدید آموزشی، فناوری‌های نوین و هوشمند و توسعه آموزش علوم میان‌رشته‌ای با حفظ و بالندگی سنت‌های اصیل حوزوی است. بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های جدید در کنار سنت‌هایی مانند مباحثه، عمیق‌خوانی و روش اجتهادی، سبک مؤثرتری را با ترکیب

روش‌های حضوری، مجازی و خودخوان و توسعه تعامل، تحلیل داده‌های یادگیری، ایجاد فضاهای سه بعدی مجازی و شخصی سازی مسیر تحصیلی طلاب ایرانی و غیر ایرانی فراهم می‌کند. توجه به نیازهای مخاطبان خاص همچون طلاب غیر ایرانی و استعداد های برتر از بایسته های نظام آموزشی پیشرو است که با استفاده از امکان شخصی سازی قابل دستیابی است. همچنین توسعه رشته ها و گرایش ها برگرفته از علوم میان رشته ای و علوم انسانی - اسلامی و تدوین و بازنگری در متون درسی، یکی از ضرورت های اساسی برای پاسخ گویی به نیازهای جدید جوامع اسلامی است. این روند تخصصی سازی ضمن متناسب سازی آموزش های حوزوی با نیاز روز، امکان گفت و گوی سازنده بین علوم اسلامی و سایر شاخه های معرفتی و همچنین تعامل میان جامعه الزهراء ع و سایر مراکز علمی را تقویت می کند.

استفاده از فناوری های نوین، تحلیل داده و هوشمند سازی برنامه ریزی تحصیلی، استعدادیابی، هدایت تحصیلی، پایش پیشرفت تحصیلی و ارزشیابی، افزایش بهره وری و ارتقای سطح علمی طلاب را متناسب با نیازها به دنبال خواهد داشت. بدین ترتیب، با تحقق مؤلفه های یاد شده، جامعه الزهراء ع می تواند ضمن ارتقای پویایی و کارآمدی، جایگاه خود را به عنوان یک مرکز علمی با نظام آموزشی پیشرو در عرصه علوم انسانی - اسلامی تثبیت نماید.

یکی از مزایای حوزه های علمیه، انعطاف در برنامه ریزی درسی و انتخاب آزادانه اساتید بوده است که در سیستم آموزش رسمی کنونی به طور کامل قابل اجرا نیست. گسترش و تقویت آموزش های آزاد این امکان را فراهم می کند که طلاب بتوانند آزادانه برنامه های آموزشی متناسب با اهداف خود را انتخاب و مسیر یادگیری مورد نظر را طی کنند و اساتید نیز متناسب با توانمندی و علاقه، به کارگیری شوند.

اهداف این برنامه های آموزشی متنوع برای طلاب شامل مطالعه عمیق برخی دروس، فراگیری مباحث خارج از رشته تحصیلی رسمی و شرکت در دروس سطوح عالی حوزوی مانند درس های خارج متداول در حوزه های علمیه است.

تحول در مدیریت امور اساتید

اساتید محور تعلیم و تربیت مؤثر هستند و دستیابی به اهداف نظام تعلیم و تربیت، نیازمند تحول در فرایندهای جذب، ارتقا و حمایت از اساتید است. توسعه گروه‌های علمی تربیتی در دانش‌های مورد نیاز و تقویت جایگاه آنها در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها، افزایش جذب و به‌کارگیری اساتید ثابت، بهره‌مندی از ظرفیت اساتید مدعو با توجه به مزیت انتخاب متنوع اساتید در حوزه‌های علمی، تقویت مهارت‌های تدریس، پژوهش و ارتباط با مخاطب با استفاده از فناوری‌های نوین، تأمین امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مورد نیاز، طراحی و اجرای نظام مدیریت دانش و تجربه‌نگاری، بهره‌مندی اساتید از رفاهیات مناسب، از راه‌کارهای افزایش رضایتمندی اساتید و تقویت اثرگذاری آنان در تعلیم و تربیت طلاب موفق و کارآمد است.

تحول در نظام پذیرشی

تحقق اهداف مورد نظر در نظام آموزشی جامعة الزهراء علیه السلام، نیازمند تحول در نظام پذیرشی با هدف جذب حداکثری مخاطبان از اقصای نقاط کشور و سایر کشورها است که باید در بهره‌گیری از شیوه‌های جدید و متنوع شناسایی، جذب، سنجش و پذیرش تبلور یابد. آمایش سرزمینی، رصد وضعیت مناطق مختلف و سنجش نیازهای جوامع اسلامی و مسلمانان، شناسایی استعداد و اهداف مخاطبان برای تحصیل در جامعة الزهراء علیه السلام و افزایش جذب هدف‌مند استعدادهای برتر، از الزامات تحول در نظام پذیرشی است.

گسترش پذیرش در عرصه بین‌الملل نیازمند تقویت ارتباط و همکاری با شخصیت‌ها و نهادهای مرتبط ملی و بین‌المللی، بهره‌گیری از ظرفیت طلاب و دانش‌آموختگان غیر ایرانی و تأمین زیرساخت‌های نرم‌افزاری با لحاظ تنوع زبانی است. ایجاد دوره‌های آموزشی به زبان‌های مختلف در ضمن حفظ جایگاه زبان فارسی در آموزش‌ها، می‌تواند مسیر تحصیل بانوان مستعد از ملیت‌های گوناگون را هموار سازد.

گسترش جغرافیایی و توسعه شعب جامعة الزهراء علیه السلام نیز یکی از روش‌هایی است که در جذب بیشتر مخاطب در سطح ملی و بین‌المللی مؤثر است و نیازمند

مطالعات امکان‌سنجی و برنامه‌ریزی دقیق برای بررسی مزایا و معایب آن و سپس اقدام متناسب خواهد بود.

تحول در آموزش‌های کوتاه‌مدت معارفی و مهارتی

در دنیای رقابتی امروز با توجه به سرعت بالای تغییرات و تحولات، محدودیت‌های زمانی و نیاز به یادگیری مداوم، آموزش‌های کوتاه‌مدت به یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر تبدیل شده است و یک انتخاب هوشمندانه به شمار می‌آید. این نظام آموزشی، با ارائه محتوای متمرکز و فشرده و انعطاف‌پذیری بالا، به افراد کمک می‌کند تا در هر زمان و هر مکان متناسب با علایق خود، دانش و مهارت‌های جدید را کسب نمایند. در آموزش‌های کوتاه‌مدت، مخاطب جامعه الزهراء ع عموم بانوان، بدون محدودیت‌های سنی، مکانی و سطح تحصیلی خاص است؛ بر این اساس امکان بهره‌مندی ده‌ها هزار بانوی علاقه‌مند در سطح کشور و اقصی نقاط جهان از آموزش‌های کوتاه‌مدت معارفی و مهارتی جامعه الزهراء ع فراهم خواهد شد. این مهم نیازمند راه‌اندازی گروه‌های آموزشی تخصصی، تأمین زیرساخت‌های فناورانه و طراحی نظام جامع شامل شناخت نیازهای دانشی و مهارتی بانوان، طراحی دوره‌های استاندارد و بروز، تولید محتوا و ارائه در قالب‌های حضوری، مجازی برخط و برون خط است.

تحول در امور دانش‌آموختگان

تحقق رسالت جامعه الزهراء ع در ترویج معارف دینی، پشتیبانی از نظام اسلامی، هدایت جوامع بشری و حرکت به سمت تمدن نوین اسلامی با نقش‌آفرینی دانش‌آموختگان در عرصه‌های اجتماعی کشور و جوامع اسلامی میسر می‌شود. این امر مستلزم ارتباط پایدار، سازمان‌دهی و شبکه‌سازی دانش‌آموختگان، ارتقای مستمر دانشی و مهارتی متناسب با تحولات روز، حمایت هدف‌مند و زمینه‌سازی به‌کارگیری آنان در مسئولیت‌های اجتماعی است. راه‌اندازی، توسعه و تقویت کانون‌های دانش‌آموختگان و طلاب به صورت استانی در داخل کشور و منطقه‌ای در عرصه بین‌الملل، بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌های دیجیتال و شبکه‌های اجتماعی و همچنین حمایت از ایجاد مجموعه‌های

علمی - فرهنگی توسط دانش آموختگان در عرصه های مختلف نظیر آموزش عالی، آموزش و پرورش، مراکز دانش بنیان، مهد کودک، مشاوره و آموزش های کوتاه مدت به تحقق هدف یاد شده کمک شایانی خواهد کرد. در نهایت ایجاد ارتباط وثیق با نهادهای مختلف و دستیابی به برنامه و توافق مشترک برای تأمین نیروی انسانی مورد نیاز آنان در عرصه های علمی، تربیتی، تبلیغی، فرهنگی و مدیریتی، تضمین کننده بهره وری حداکثری از سرمایه دانش آموختگان جامعه الزهراء (ع) خواهد بود.

تحول در پشتیبانی از نظام اسلامی با تربیت بانوان تأثیرگذار در حکمرانی

تحقق تربیت بانوان تأثیرگذار در حکمرانی و تمدن سازی مستلزم اتخاذ رویکردی فعال، نظام مند و آینده نگرانه است. حوزه های علمیه باید خود را برای پشتیبانی از نظام اسلامی، همکاری و همگامی با نهادها و تأثیرگذاری در تصمیم گیری های کلان آماده سازند. لازمه این امر، نیازسنجی و برنامه ریزی جامع متناسب با کارویژه ها، ایجاد پیوند میان دانش حوزوی و مسائل اجرایی کشور، پرورش نیروی انسانی کارآمد و هدایت و حمایت از تربیت شدگان به منظور اثرگذاری در حکمرانی است.

این مهم از طریق طراحی رشته های تخصصی میان رشته ای، آموزش مهارت های سیاست گذاری، مدیریت و حکمرانی، همچنین فراهم سازی زمینه هایی برای تمرین عملی تحقق می یابد. بانوان طلبه باید ضمن تسلط بر مبانی اسلامی، با سازوکارهای تصمیم گیری در نظام اسلامی، روش های تحلیل مسائل کلان و نحوه اثرگذاری بر سیاست گذاری ها آشنا شوند. توسعه آموزش های تخصصی برای شناخت نظام حقوقی، اقتصادی و اجتماعی کشور، برگزاری کارگاه های مهارت افزایی، شبکه سازی طلاب و دانش آموختگان و اجرای برنامه های تعاملی با مدیران و سیاست گذاران، زمینه را برای این هدف فراهم می کند.

تحول و پیشرفت و آینده مطلوب در عرصه پژوهش

حرکت در مسیر حل چالش های نظام اسلامی و جهان اسلام، مستلزم اتخاذ رویکردی راهبرددگرا و تحول خواهانه و ارتقای کمی و کیفی پژوهش های مسئله محور و کاربردی با

تأکید بر حوزه علوم انسانی - اسلامی است. این امر از طریق تعامل با مراکز تصمیم ساز، نهادهای همسو و حوزوی، سیاست گذاری علم، فناوری و نوآوری، تعیین نظام مسائل و اولویت های پژوهشی، سازمان دهی و تقسیم مسئولیت بین نهادها، تقویت و فعال سازی ظرفیت های متنوع درونی جامعة الزهراء علیه السلام و انجام پروژه های پژوهشی با تأکید بر روش های بینارشته ای برای حل معضلات اجتماعی، فرهنگی و معرفتی محقق خواهد شد.

تحول مطلوب پژوهشی در جامعة الزهراء علیه السلام و تبدیل شدن به قطب علمی پیشرو در عرصه زن و خانواده، مستلزم نگرش و اقدامات ستادی قوی است که بر مبنای سیاست های کلان، نظام مسائل و اولویت های علمی - دینی، به فعال سازی تمامی ظرفیت های درونی این مجموعه منجر شود. توانمند سازی و شبکه سازی طلاب، دانش آموختگان، پژوهشگران و اساتید گامی مهم در جهت تقویت ظرفیت های پژوهشی است. در این مسیر، برنامه ریزی دقیق و منسجم پژوهشی با مشارکت مؤثر گروه های علمی، انجمن های علمی و سایر بخش های مرتبط، نقش اساسی در جهت دهی به پژوهش های علمی، پایان نامه ها و رساله ها با تأکید بر تفکر اجتهادی برای تولید دانش دینی ایفا می کند. علاوه بر این، ارتقای جایگاه علمی و پژوهشی جامعة الزهراء علیه السلام نیازمند تقویت زیرساخت های علمی و پژوهشی شامل ایجاد مراکز تحقیقاتی، توسعه منابع علمی، تجهیز کتابخانه ها و پایگاه های اطلاعاتی و بهره گیری از فناوری های نوین است.

اندیشگاه، کلید پاسخ گویی به مسائل فرهنگی، اجتماعی و تمدنی جامعة الزهراء علیه السلام

در مسیر پاسخ گویی به مسائل فرهنگی، اجتماعی و تمدنی حوزه های علمیه، نظام اسلامی و جامعه، اندیشکده ها نقش بی بدیل راهبردی خواهند داشت. در دنیای امروز، مسائل پیچیده فرهنگی و اجتماعی نیازمند تحلیل های عمیق و راه کارهای علمی و عملی هستند. جامعة الزهراء علیه السلام برای پاسخ گویی به این نیازها و حل چالش های کلان جامعه اسلامی، نیازمند اندیشکده های مسئله محور است که بر اساس اندیشه های دینی با رویکردی میان رشته ای و از طریق تحلیل های علمی، فرهنگی و اجتماعی به تولید دانش بومی و کاربردی بپردازند. اندیشگاه جامعة الزهراء علیه السلام می بایست با اتکا به سرمایه انسانی این نهاد، از طریق سیاست پژوهی، تحلیل های راهبردی و آینده پژوهی

به جایگاه معتبر در هدایت سیاست‌گذاری‌های فرهنگی و اجتماعی به‌ویژه در عرصه زن و خانواده در سطوح ملی و بین‌المللی دست یابد.

تحول و پیشرفت و آینده مطلوب در عرصه تبلیغ و فرهنگ دینی

تبلیغ مؤثر زمانی تحقق خواهد یافت که فعالیت در این عرصه تلاش در یک میدان واقعی جهاد تلقی شود و مهم‌ترین هدف حوزه‌های علمیه قرار گیرد. حرکت در مسیر تبیین، ترویج و تعمیق باورها و ارزش‌های دینی و انقلابی، مستلزم اتخاذ رویکردی راهبردی و تحول‌خواهانه و تشکیل کانون‌های فرهنگی-تبلیغی در حوزه‌های علمیه است. شناخت سطح فکری و نیازهای مخاطب، توجه به آرایش حقیقی صحنه تبلیغات جهانی، توانمندسازی، تقویت روحیه جهادی و پشتیبانی محتوایی فعالان فرهنگی-تبلیغی و سازمان‌دهی تهاجم به مبانی فکری جبهه مقابل از نکات بسیار مهم در فعالیت‌های تبلیغی و فرهنگی است. این امور از طریق تعامل با مراکز تصمیم‌ساز و نهادهای همسو، سیاست‌گذاری تبلیغ و فرهنگ، نیازسنجی و دسته‌بندی مخاطبان و تعیین اولویت‌های تبلیغ و فرهنگ با توجه ویژه به نوجوانان و جوانان، سازمان‌دهی و تقسیم مسئولیت بین نهادها، تقویت و فعال‌سازی ظرفیت‌های متنوع درونی جامعة الزهراء (ع) و ارتقای کمی و کیفی تبلیغ و فعالیت‌های فرهنگی محقق خواهد شد.

تحول مطلوب و تبدیل شدن جامعة الزهراء (ع) به قطب تبلیغی و فرهنگی پیشرو در عرصه زن و خانواده، نیازمند یک رویکرد ستادی قوی است که با سیاست‌گذاری کلان، نیازسنجی دقیق مخاطبان و اولویت‌بندی تبلیغی و فرهنگی، تمامی ظرفیت‌های موجود را فعال کند. در این راستا توانمندسازی و شبکه‌سازی طلاب، دانش‌آموختگان و مبلغان به همراه برنامه‌ریزی دقیق تبلیغی و فرهنگی با استفاده از فناوری‌های نوین، هوش مصنوعی و تحلیل داده‌های رسانه‌ای، گامی مؤثر در تقویت و جهت‌دهی امور تبلیغی و فرهنگی است.

فعالیت‌های تبلیغی و فرهنگی دربرگیرنده طیفی از موضوعات است که با معارف قرآنی و حدیثی و تبیین مبانی اعتقادی و اخلاقی اسلام آغاز شده و تا آموزش احکام، بیان تاریخ اسلام و سیره معصومین (ع) و پاسخ به سؤالات و شبهات دینی گسترش

می‌یابد. تبیین مسائل اجتماعی از منظر اسلام با هدف رفع آسیب‌های اجتماعی و تبلیغ موضوعاتی چون ازدواج، فرزندآوری و نظایر آن، دفاع از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن، مقابله با جنگ نرم دشمن، ترویج وحدت اسلامی و تبلیغ بین‌المللی اسلام ناب محمدی ﷺ از موضوعات اساسی است و در این زمینه استفاده از هنر و رسانه و همچنین توسعه تبلیغ در فضای مجازی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است.

تأکید بر اهمیت تبلیغ در رسانه‌ها و فضای مجازی

در دنیایی که ابزارهای ارتباطی متحول شده و مخاطبان با جریان‌های متعدد فکری و فرهنگی مواجه هستند، تبلیغ معارف اسلامی لازم است با شناخت دقیق از اقتضائات عصر دیجیتال صورت گیرد. استفاده از رسانه‌های نوین و فضای مجازی، نه صرفاً به عنوان یک ابزار جانبی، بلکه می‌بایست به مثابه یک بستر اصلی برای جهاد تبیین و تبلیغ مجاهدانه مورد توجه قرار گیرد؛ به گونه‌ای که پیام دین در قالب‌های متنوع و متناسب با نیازهای مخاطبان ارائه شود. توسعه فعالیت‌های رسانه‌ای و تولید محتوای دینی باید به صورت نظام‌مند و بر اساس مطالعات دقیق انجام شود، به گونه‌ای که پیام‌های دینی در قالب‌هایی چون فیلم‌های کوتاه، مستندهای معارفی، پادکست‌های تحلیلی، پویانمایی‌های آموزشی و حتی بازی‌های رایانه‌ای بازطراحی شوند تا برای نسل جدید جذابیت داشته باشند.

تحول و پیشرفت و آینده مطلوب در نظام مدیریت و پشتیبانی

جامعه الزهراء ﷺ برای دستیابی به اهداف والای خود نیازمند یکپارچگی، هم‌افزایی و هماهنگی مبتنی بر ارزش‌ها، مشورت، مشارکت و همدلی است. این مهم از طریق برنامه‌ریزی استراتژیک، سازمان‌دهی منعطف، تخصیص بهینه منابع، ارزیابی مستمر عملکرد، بهره‌گیری حداکثری از فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی، مدیریت منابع انسانی کارآمد، مدیریت شفاف مالی، منابع پایدار و وقف و ارتباطات سازمانی مؤثر محقق می‌شود. این نظام، با حفظ و ارتقای محیطی سالم و اخلاقی، موجب تقویت یادگیری، نوآوری و حمایت از ایده‌های خلاقانه می‌گردد.

نقش حوزه‌های علمیه و جامعه الزهراء (ع) در تقویت پیوند مردم با ولایت فقیه

از منظر اسلام، ولی فقیه به عنوان نائب امام عصر (ع) مسئول هدایت جامعه در ابعاد دینی، سیاسی و اجتماعی است و امت نیز با پیروی آگاهانه و مشارکت فعال، زمینه ساز تحقق اهداف الهی و عدالت و پیشرفت می شود.

حوزه‌های علمیه به عنوان پایگاه‌های تولید فکر دینی و تبلیغ و ترویج معارف اسلامی نقش محوری در تقویت رابطه ملت و ولی فقیه دارند. جامعه الزهراء (ع) با درک اهمیت این نقش بر تبیین گفتمان رهبری به زبان متناسب با نیازهای خانواده و جامعه زنان در عرصه‌هایی مانند تربیت نسل، سبک زندگی اسلامی و نقش بانوان در تمدن سازی اهتمام دارد. این نهاد، خود را تبیین کننده موفقیت‌ها و مشکلات پیش روی نظام اسلامی در بین مخاطبان و نیز انتقال دهنده مسائل و دغدغه‌های امت به نظام اسلامی و حامی مردم در مواجهه با مشکلات می داند. جامعه الزهراء (ع) باید زبان رهبری در انتقال مفاهیم اصیل اسلامی به مردم و صدای امت در تبیین نیازهای زنان برای نظام اسلامی باشد تا پیوند امت و ولایت بیش از پیش زنده و پویا باقی بماند.

الگوی سوم زن مسلمان و سبک زندگی اسلامی با تأکید بر نقش بانوان

دو محور اساسی مورد تأکید رهبر معظم انقلاب (ع) در عرصه زن و خانواده، ترسیم و ارائه «الگوی سوم زن مسلمان» و الگوی جامع «سبک زندگی اسلامی با تأکید بر نقش بانوان» است. جامعه الزهراء (ع) همگام با سایر مراکز مرتبط، باید نقش خود را در تحلیل تطبیقی گفتمان‌های جهانی در حوزه زن و خانواده و استفاده از مطالعات میان رشته‌ای ایفا نماید. ارائه تصویری روشن و مستدل از جایگاه زن مسلمان در تمدن اسلامی و نقد و اصلاح الگوهای غربی و التقاطی، مبنایی مستحکم برای ترسیم هویت زن مسلمان خواهد بود.

ترسیم الگوهای عملی برای زنان مسلمان در حوزه‌های مختلف همچون مادری، همسری، تربیت نسل و فعالیت اجتماعی و علمی، باید به گونه‌ای انجام شود که زنان بتوانند در عین پایبندی به ارزش‌های اسلامی، نقشی فعال و تأثیرگذار در جامعه داشته باشند. ارائه «الگوی سوم زن مسلمان» و «سبک زندگی اسلامی با تأکید بر نقش بانوان» نیازمند عبور از مرحله نظریه پردازی صرف و ورود به مرحله عملیاتی است.

برنامه‌های عملیاتی شامل حمایت و شبکه‌سازی از بانوان مسلمان تأثیرگذار، توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دینی، برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی و کارگاه‌های سبک زندگی اسلامی، راه‌اندازی پویش‌های ترویج فرهنگ اسلامی و تولید محتوای چندرسانه‌ای جذاب است. در این راستا معرفی بانوان موفق پیرو سبک زندگی اسلامی، الهام‌بخش خواهد بود. با این اقدامات منسجم و مستمر، می‌توان «الگوی سوم زن مسلمان» را به عنوان جایگزینی کارآمد برای الگوهای غربی و شرقی مطرح کرد و «سبک زندگی اسلامی» را در سطوح ملی و بین‌المللی گسترش داد.

ضرورت تعامل و همکاری حوزه و دانشگاه و نقش جامعه الزهراء ع در آن

تعامل و همکاری حوزه و دانشگاه، ضرورتی راهبردی برای پیشرفت جامعه اسلامی و ایجاد تمدن نوین اسلامی است. این همسویی، با بهره‌گیری حوزه‌های علمیه از روش‌های علمی و الهام‌گیری دانشگاه‌ها از ارزش‌های دینی، موجب رشد علمی، تولید علم به‌ویژه علوم انسانی- اسلامی و تقویت مسئولیت‌های اجتماعی می‌شود. هماهنگی نخبگان حوزوی و دانشگاهی، امنیت و عزت ملی را تقویت کرده و به بازسازی هویت علمی کمک می‌کند. اکنون با پرورش نسلی از فرهیختگان دانشگاهی- حوزوی بخشی از موانع و مسائل این تعامل و همکاری که ناشی از عدم مفاهمه و موانع ارتباطی بوده، مرتفع شده است. جامعه الزهراء ع می‌بایست با ارائه الگویی کارآمد از همکاری حوزه و دانشگاه و زمینه‌سازی تقویت ارتباط حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها، نقشی پیشرو و مؤثر در این تعامل ایفا کند.

یکی از راهبردهای تحقق اهداف فوق، توسعه و ارتقای دانشکده هدی به یک دانشگاه بین‌المللی تمدن‌ساز است که جامعه الزهراء ع در عرصه دانشگاهی دنبال خواهد کرد. تحقق این امر با توسعه برنامه‌های آموزشی میان‌رشته‌ای، تمرکز بر پژوهش‌های مسئله‌محور و تقویت ارتباط با جامعه امکان‌پذیر خواهد بود. این دانشگاه می‌بایست با تربیت دانشجویان متخصص، آنها را با روحیه کار جهادی و نگاه مسئله‌محور برای ایفای مسئولیت‌های علمی، اجتماعی و فرهنگی در راستای رفع چالش‌های نظام و جوامع اسلامی آماده سازد.

سخن پایانی

جامعة الزهراء علیه السلام در طول چهل سال گذشته دستاوردهای قابل قبولی در عرصه های تعلیم و تربیت، پژوهش، تبلیغ و فرهنگ داشته است. اکنون این پدیده بی نظیر با نگاه به آینده و بر اساس تجربیات گذشته، بیانیه گام دوم خود را به مثابه نقشه راهی جامع برای تحول و پیشرفت، مبتنی بر مبانی اصیل اسلام و حوزه های علمیه ارائه داده است.

جامعة الزهراء علیه السلام در گام دوم خود به مدد الهی نه تنها یک نهاد علمی - تربیتی و فرهنگی - تبلیغی فاخر، بلکه یک پایگاه تمدن ساز با ظرفیت تأثیرگذاری گسترده و عمیق بر تحولات فکری، دینی و اجتماعی در جهان اسلام خواهد بود. این نهاد فرهیخته حوزوی، با پرورش بانوان نخبه علمی، تربیتی، تبلیغی و فرهنگی که مذهب، بصیر، مجاهد، مسئولیت پذیر در استحکام خانواده و فعال در هدایت اجتماع هستند، الگوی زن مسلمان تمدن ساز را در جهان اسلام ارائه می دهد. این حرکت آگاهانه و سازنده، الگوساز و الهام بخش با هدف جامعه پردازی و تمدن سازی نوین اسلامی خواهد بود.

جامعة الزهراء علیه السلام بر اساس الطاف الهی و عنایات ائمه معصومین علیه السلام، حمایت های بی بدیل رهبر معظم انقلاب اسلامی، همراهی مسئولین نظام اسلامی و تلاش جهادگرانه خانواده بزرگ خود با محوریت جوانان مؤمن و متخصص به تحقق اهداف بیانیه گام دوم مصمم و متعهد است. ما در این مسیر سخت و پرچالش، اما امیدآفرین و سرنوشت ساز، دست یاری به سوی مسئولین، نخبگان، فرهیختگان، حامیان و خیراندیشان دلسوز کشور و جهان اسلام دراز می کنیم تا همدلی و هم افزایی، یاری فکری، حمایت های معنوی، پشتیبانی های عملی و رسانه ای خود را از این حرکت بزرگ دریغ نکنند و مسیر گام های استوارمان را برای تحقق اهداف متعالی جامعة الزهراء علیه السلام هموار سازند.

سلام بر حضرت زهرا اطهره علیها السلام، سلام بر بقیة الله الاعظم علیها السلام، درود بر ارواح طيبة شهدای والامقام و روح امام عظیم الشأن علیه السلام و سلام بر بندگان صالح خدا.

سیده زهره برقی مدیر جامعة الزهراء علیه السلام

فروردین ماه ۱۴۰۴ هجری شمسی، شوال المکرم ۱۴۴۶ هجری قمری

جامعة الزهراء عليها السلام

یک پدیده است، یک پدیده بی نظیر در واقع.

(بیانات در دیدار جمعی از اعضای جامعة الزهراء عليها السلام ۱۴۰۳/۰۸/۳۰)

jz.ac.ir